

VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE
- lyst til at gøre en forskel

Tillæg III til miljøgodkendelse af kvægbrug

Toftegaard
Holmevej 114
9640 Farsø
V/ Torben Bæk

Dato for
tillægsgodkendelse:
14-11-2016

Indholdsfortegnelse

1	Resume	3
2	Afgørelse	4
3	Vilkår.....	5
3.1	Generelle forhold.....	5
3.2	Husdyrproduktion og anlæg.....	5
3.5	Arealer.....	7
3.6	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	7
4	Miljøteknisk beskrivelse og vurdering	8
4.1	Generelle forhold.....	8
4.2	Husdyrproduktion og anlæg.....	9
4.5	Arealer.....	20
4.6	Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	23
4.7	Alternativer	24
5	Øvrige oplysninger	25
5.1	Andre tilladelser	25
5.2	Retsbeskyttelse.....	25
5.3	Offentliggørelse.....	25
5.4	Tilsynsmyndighed.....	25
5.5	Klage og søgsmål	25
5.6	Underretning	26
5.7	Stamoplysninger	27
Bilag 1	Alle gældende vilkår (godkendelsen samt tillæg I, II, og III)	
Bilag 2	Bygningsoversigt	
Bilag 3	Kort: Anlæg, naboer og natur	
Bilag 4	Kort: Arealer	
Bilag 5	Bemærkning fra DN-Vesthimmerland	
Bilag 6	Projektbeskrivelse (ikke vedlagt - kan rekvireres)	
Bilag 7	IT ansøgning nr. 86.673 vers. 2 (ikke vedlagt - kan rekvireres)	

1 Resume

Der er søgt om en udvidelse af det miljøgodkendte kvægbrug på Holmevej 114 (samt Holmevej 118 og 120), 9640 Farsø. Ejendommens kvæghold består af malkekøer og opdræt. Kvægbruget blev miljøgodkendt til en produktion på 611 dyreenheder (DE) i 2009, til en produktion på 870 DE i 2013 og til en produktion på 1.080 DE i 2015. Kvægbruget ønskes nu udvidet til 1.752 DE. Der er desuden søgt om opførsel af en kostald og en plansilo samt inddragelse af foderladens østlige ende til opstaldning af dyr.

Den ansøgte husdyrproduktion overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt, og vi vurderer, at produktionen kan ændres uden væsentlig gener for naboerne.

Produktionen overholder ligeledes husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer for ammoniak, og vi vurderer, at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturens tilstand i området.

Hovedparten af husdyrgødningen afsættes på bedriftens udbringningsarealer, der udvides fra 397 til 599 ha. Der er foretaget projektilpasninger i form af ekstra efterafgrøder på udbringningsarealerne. Vi vurderer, at tilførslen af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke vil påvirke natur, grund- eller overfladevand væsentligt. Herforuden afsættes der husdyrgødning til to gylleaftaler, og det er planlagt at afsætte en mindre andel husdyrgødning til forarbejdning i et biogasanlæg.

Vi vurderer desuden, at kvægbrugets indretning og drift er baseret på tidssvarende og miljøvenlig teknik, kaldet BAT (bedste anvendelige teknik) – også selvom Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau er overskredet.

Vi vurderer samlet set, at det ansøgte husdyrbrug - med de vilkår, der er stillet - ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

2 Afgørelse

Vesthimmerlands Kommune meddeler hermed en tillægsgodkendelse efter § 12.3 i husdyrbrugloven¹ til en udvidelse af kvægbruget på Holmevej 114, 118 og 120, 9640 Farsø. Kvægbruget er knyttet til CVR-nr. 25572998, P-nummer 1000369274 og CHR-nr. 32443.

Tillægsgodkendelsen er givet på de vilkår, som er beskrevet i afsnit 3. Vilkårene supplerer vilkårene i godkendelsen og de to første tillægsgodkendelser, der som udgangspunkt stadig er gældende (se bilag 1, hvor alle ejendommens gældende vilkår er samlet – dvs. vilkår fra godkendelsen samt tillægsgodkendelse I, II og III). Følgende af de oprindelige vilkår er dog ophævet/erstattet med vilkår i denne tillægsgodkendelse: Godkendelsen: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 13, 28, 29 og 30, tillæg I: 1-15 samt tillæg II: 1-4, 6-14 og 16.

Der meddeles samtidig dispensation fra husdyrbruglovens § 8, for afstandskravet til beboelsen på samme ejendom/Holmevej 118. Kravet er på 15 meter, men der bliver 6 meter til beboelsen.

Tillægsgodkendelsen omfatter

Tillægget omfatter en udvidelse af kvægholdet til 1045 malkekøer, 180 kvier, 365 kalve, 500 små tyrekalve samt 2 små heste, i alt 1.752 DE på Holmevej 114, 118 og 120, 9640 Farsø, matr. nr. 5a, 1a og 11, Holme By, Farsø. Tillægget omfatter desuden en udvidelse af staldanlægget i form af en ny kostald, en ny plansilo, ændret anvendelse af foderladens østlige ende samt godkendelse af bedriftens samlede udbringningsarealer.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser - også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til godkendelserne.

Vurdering

Ansøgningsmaterialet er gennemgået, vurderet og fundet tilfredsstillende i forhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3².

Vi vurderer, at udvidelsen af kvægbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige påvirkninger, når de anførte vilkår overholdes. Vi vurderer i øvrigt, at kvægbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Vi vurderer endvidere, at projektet ikke vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000 områder. På baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse vurderer vi derfor, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for plante- og dyrearter. Endeligt vurderer vi, at kvægbruget lever op til bedste anvendelige teknologi (BAT).

Vesthimmerlands Kommune
d. 14-11-2016

Lene Louise Buur
Biolog

Godkendelsen er gældende fra d. 14-11-2016. Klagefristen udløber d. 12-12-2016.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13-05-2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugloven)

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11-01-2016 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

3 Vilkår

3.1 Generelle forhold

1. Det tillades, at udvidelsen gennemføres fuldt indenfor en 5-årig periode fra tillæg III er meddelt. Projektet skal dog være påbegyndt inden udgangen af 2. år.

3.2 Husdyrproduktion og anlæg

2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyr (vægt/alder/ydelse)	Stald	Staldtype	Antal dyr	DE
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Ny kostald	Sengestald, spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning hver 4. time	450	672,5
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Ny kostald	Dybstrøelse	50	74,7
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Kostald 2009 ³	Sengestald, spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning hver 4. time	360	538,0
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajlefløb og skrabning hver 2. time	150	224,2
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Goldko og kælvningsstald	Dybstrøelse + lang ædeplads med spalter (bagskyl/ringkanal)	35	52,3
Kvier st.r. (23-24 mdr.)	Goldko og kælvningsstald	Dybstrøelse + lang ædeplads med spalter (bagskyl/ringkanal)	5	2,9
Kvier st.r. (23-24 mdr.)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajlefløb og skrabning hver 2. time	25	14,7
Kvier st.r. (14-16 mdr.)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajlefløb og skrabning hver 2. time	70	31,7
Kvier st.r. (7-9 mdr.)	Gl. malkestald	Sengestald, spalter (bagskyl/ringkanal)	80	27,2
Kviekalve st.r. (4-7 mdr.)	Kalvestald	Dybstrøelse	160	49,9
Kviekalve st.r. (1-4 mdr.)	Kalvestald	Dybstrøelse	160	41,9
Kviekalve st.r. (0-1 mdr.)	Spædkalvestald	Dybstrøelse	45	10,3
Tyrekalve st.r. (40-75 kg)	Spædkalvestald	Dybstrøelse	500	11,4
Heste (<300 kg)	Kalvestald	Dybstrøelse	2	0,4
DE i alt				1752,0

Vilkåret erstatter vilkår 2 i tillæg II

³ Kaldet ”ny stald (2007)” i it-skemaet

Nye anlæg

3. Nybyggeriet skal opføres i samme farver og stil som de eksisterende bygninger - dvs. den nye stald skal opføres med røde mursten, røde gavle, åbne sider og gråt eternittag.

Anlæg og drift

4. I den nye kostald og i stalden fra 2009 skal spaltegulvet rengøres mekanisk med et skrabeanlæg hver 4. time/6 gange i døgnet, og kanalen under spaltegulvet skal rengøres mekanisk med et skrabeanlæg hver 8. time/3 gange i døgnet. *Vilkåret erstatter vilkår 6, 7 og 9 i tillæg II.*
5. I stalden fra 2004 skal det faste drænedede gulv rengøres mekanisk med et skrabeanlæg hver 2. time/12 gange i døgnet. *Vilkåret erstatter vilkår 8 i tillæg I.*
6. Skrabeanlægget i den nye stald skal være etableret inden stalden tages i brug.
7. Der skal etableres skrabeanlæg i stalden fra 2009 inden d. 01-05-2017.
8. Alle skrabeanlæg skal være udstyret med en timer. *Vilkåret erstatter vilkår 9 i tillæg I.*
9. I dybstrøelsesafsnittene skal dybstrøelsen altid være tør i overfladen. Dette kan ske ved hyppig udmugning, eller ved at der hyppigt strøs med halm eller andet tørstof.
10. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne i alle staldafsnit.

Foder

11. Den samlede foderration til malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 161,3 gram råprotein/kg tørstof. *Vilkåret erstatter vilkår 8 og 10 i tillæg II.*

Uheld og risici

12. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommunes miljøafdeling på 99 66 70 00.
13. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, der fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Beredskabsplanen skal til enhver tid som minimum indeholde:
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser på det eksterne miljø.

3.5 Arealer

14. Dyreholdet må ikke udvides til mere end 1584,5 DE, før det er muligt at afsætte bedriftens resterende 167,5 DE husdyrgødning til godkendte arealer og/eller til godkendte aftale-arealer og/eller til biogasanlæg. Det er planlagt at afsætte 167,5 DE kvæggylle til biogasanlæg. Der skal indgås en skriftlig aftale med et biogasanlæg om afsætning af husdyrgødning, under forudsætning af at den afgassede gødning ikke modtages retur.
15. Der skal anvendes et sædskifte, hvor andelen af roer, græs og græsefterafgrøder udgør minimum 1 % ud over det til enhver tid generelle krav for kvægbrug med op til 2,3 DE/ha (pt. 70 %). *Vilkåret erstatter vilkår 12-14 i tillæg II.*

3.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

16. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne tillægsgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen.
17. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med beredskabsplanen. Planen skal løbende revideres og gennemgås sammen med tilsynsmyndigheden ved det ordinære tilsyn.
18. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
19. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
20. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagskontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.
21. Foderplaner og -analyser skal opbevares i mindst 3 år og forevises kommunen på forlangende.

4 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

4.1 Generelle forhold

Baggrund

Kvægbruget blev miljøgodkendt til en produktion på 611 dyreenheder (DE) i 2009, til en produktion på 870 DE i 2013 og til en produktion på 1.080 DE i 2015. Kvægbruget ønskes nu udvidet til 1.752 DE. Der er desuden ansøgt om en anlægsudvidelse i form af en ny kostald, en ny plansilo og inddragelse af foderladens østlige ende til dyrehold.

Kvægbruget ligger på ejendommene Holmevej 114, 118 og 120. Der er beboelsesejendomme på Holmevej 114 (ejers egen bolig, hovedejendommen) og 118 (medarbejderbolig), mens Holmevej 120 er registreret som en landbrugsejendom uden beboelse. De tre ejendomme er godkendt samlet, som ét anlæg. Dette begrundes i, at de tre ejendomme er indrettet som et integreret produktionsfællesskab. De er desuden indrettet på en sådan måde, at det reelt ikke er muligt at beregne/vurdere miljøpåvirkningen på ejendommene hver for sig (ammoniak, lugt, støj, støv mm), de har samme ejer, og de er drevet sammen⁴.

Kvægbruget drives desuden sammen med husdyrbrugene på Torsholmvej 2 og Svoldrupvej 55, hvor der er opstaldet kvier. På Torsholmvej 2 er der desuden slagtesvin. Vi vurderer, at de tre husdyrbrug skal betragtes som uafhængige anlæg, selvom de har samme ejer og driftsherre. Dette begrundes i, at de teknisk set er oprettet og fungerer som selvstændige ejendomme uden fællesanlæg. Endeligt er afstanden mellem staldanlæggene så store, at de kan adskilles forureningsmæssigt (ammoniak, lugt, støj, støv mm.).

Udnyttelse, retsbeskyttelse og revurdering

Torben Bæk har ansøgt om en forlængelse af den generelle udnyttelsesfrist på 2 år til 5 år. I ansøgningsmaterialet er der fremlagt en tidsplan for projektet - herunder hvornår byggeri af anlægget vil finde sted:

1. Stalden bygges i løbet af de første 2 år fra godkendelsen bliver givet
2. Umiddelbart efter opføres plansiloen
3. Slutteligt udvides dyreholdet via eget tillæg (grundet sundhedsmæssige årsager)

Da der er tale om en større udvidelse, og da besætningen skal udvides med egen avl, har kommunen godkendt en længere udnyttelsesfrist. Projektet skal dog være igangsat indenfor to år efter, der er meddelt godkendelse. "Igangsæt" betyder, at der skal være indhentet en byggetilladelse, og der skal være indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet. Projektet skal desuden fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo. Det betyder, at det skal være afsluttet indenfor 5 år.

De vilkår, der er meddelt i tillægsgodkendelsen, er gældende fra afgørelsesdatoen, med mindre andet fremgår af de enkelte vilkår. Der er 8 års retsbeskyttelse på de meddelte vilkår.

⁴ § 13 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og forarbejderne til denne bestemmelse.

Kvægbrugets miljøgodkendelser skal jævnligt revurderes. Ved revurderingen skal kommunen - hvis det er nødvendigt - fastsætte nye tidssvarende vilkår, der kan sikre en løbende minimering af forureningen fra husdyrbruget.

4.2 Husdyrproduktion og anlæg

Produktion

Kvægbrugets husdyrproduktion udvides til 1045 malkekøer (stor race med en ydelse på 11.500 EKM), 180 kvier, 365 kalve, 500 små tyrekalve samt 2 små heste, i alt 1.752 DE. Kvægbrugets maksimalt tilladte dyrehold er angivet i vilkår nr. 2.

Det er antal dyr i besætningen/antal producerede dyr og ikke antal dyreenheder, der angiver den maksimale grænse for dyreholdet. Efterfølgende ændringer til husdyrbekendtgørelsen⁵ mht. beregningen af dyreenheder ændrer således ikke på det godkendte dyrehold.

I tillæg II er der via vilkår 5 tilladt en fleksibilitet i dyreholdets sammensætning på 5 %. Således kan antallet af køer i perioder forøges (med maksimalt 5 % i DE) - under forudsætning af, at besætningen af opdræt reduceres tilsvarende, opgjort i DE. Dette sikrer, at det samlede antal DE ikke overstiger den til enhver tid maksimalt tilladte årlige produktion regnet i DE, p.t. 1752 DE. Vi vurderer, at denne variation, som kan være nødvendig til tider, er uden risiko for omgivelserne. Vilkåret bevares.

Anlægsudvidelse

Der er søgt om en udvidelse af kvægbrugets anlæg i form af en ny kostald på ca. 130*40 meter, en ny ensilagesilo på ca. 112*22 meter samt inddragelse af foderladens østlige ende til opstaldning af småkalve.

Kvægbruget ligger mellem Farsø, Havbro og Aars. Det ligger i landzonen, i et område der er udpeget til jordbrugsformål i Kommuneplanen. Kvægbruget ligger desuden uden for diverse bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, områder med landskabelig værdi, værdifulde kulturmiljøer, udpegede lavbundsarealer, beskyttet natur, økologisk forbindelseslinjer samt geologisk værdifulde områder.

De ansøgte bygninger opføres i tilknytning til ejendommenes hidtidige bebyggelsesarealer og uden væsentlig terrænregulering. Den ny staldbygning placeres 15-20 meter vest for den eksisterende kostald fra 2009 og plansiloen opføres som en udvidelse af det eksisterende siloanlæg. De ansøgte bygninger opføres desuden i samme materialer og farver som de eksisterende bygninger. Dvs. den nye stald opføres med murede rødstens gavle, åbne sider samt gråt eternittag. Endeligt opføres den nye stald og den nye silo i stort set samme længde og bredde som de bygninger de opføres i tilknytning til (hhv. kostald fra 2009 og den eksisterende silo).

Vi anser udvidelsen af anlægget som erhvervmæssigt nødvendig for ejendommenes drift. Dette begrundes i, at de ansøgte anlæg har en landbrugsmæssig anvendelse, kvægproduktionen indgår/vil indgå som et led i landbrugsejendommenes jordbrugsmæssige udnyttelse, og bygningerne udgør ikke fællesanlæg for andre husdyrbrug. Selvom den nye kostald og den nye

⁵Bekendtgørelse nr. 1318 af 26-11-2015 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

3. tillægsgodkendelse af Holmevej 114, 9640 Farsø

plansilo er relativt store, vurderer vi, at anlægget ikke får industriel karakter: Stalden får dimensioner, der harmonerer med den eksisterende kostald fra 2009 (samme bredde, men lidt længere), og der bliver et passende forhold mellem ejendommens bygninger og ejendommens jordtilliggende (det bebyggede areal kommer til at udgøre 3,5 % af hovedejendommen Holmevej 114).

Kvægbruget ligger i et åbent, storbakket morænelandskab. Vi vurderer, at endnu en stald på ejendommene vil indgå naturligt i det omgivende landbrugslandskab. Dette begrundes i, at stalden opføres i et storskala-landskab, der i høj grad er præget af landbrugsaktivitet i form af intensivt dyrkede marker og flere, store husdyrbrug. Der er desuden ansøgt om en almindeligt udseende stalde, der følger landbrugets tradition med længebygninger (smalt og langt byggeri) og som harmonerer med ejendommens øvrige bygninger. Endeligt vurderer vi, at der ikke skal etableres beplantning omkring den nye stald, da dette vil bryde med områdets åbne karakter.

Vi konkluderer, at anlægsudvidelsen ikke vil dominere eller skæmme landskabet væsentligt, og vi accepterer derfor den ansøgte placering og udformning.

Afstandskrav

Afstandskravene på 50 meter til eksisterende og fremtidige byzoner, sommerhusområder, lokalplanlagte bolig- og rekreative områder i landzonen samt nabobeboelse er overholdt for hele anlægget⁶. Afstandskravet på 10 meter til ammoniakfølsomme naturtyper er ligeledes overholdt for hele anlægget⁷.

Afstandskravene til almene og ikke almene vandforsyningsanlæg, vandløb, søer og dræn, levnedsmiddelvirksomhed, vej og naboskel er ligeledes opfyldt for den nye stald og den nye ensilagesilo⁸:

	Afstandskrav (m)	Afstand (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	25
Almene vandforsyningsanlæg	50	1500
Vandløb, dræn og søer	15 og 100 ⁹	110
Offentlige vej og privat fællesvej	15	30
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom	15	6
Naboskel	30	51

Afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom (Holmevej 118) er dog ikke overholdt for den nye ensilagesilo. Ansøger har selv foreslået en alternativ placering af ensilagesiloen øst for anlægget, i forlængelse af et eksisterende siloanlæg. Denne placering vil dog kræve terrænregulering. Placeringen er desuden forbundet med en øget risiko for forurening af Trend Å, da terrænet hælder ned mod åen. Endeligt er denne og andre alternative placeringer af

⁶ § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen

⁷ § 7 i husdyrbrugloven

⁸ § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen

⁹ Gyllebeholdere i forhold til åbne vandløb og søer >100 m²

3. tillægsgodkendelse af
Holmevej 114, 9640 Farsø

ensilagesiloen mindre optimal i forhold til den interne logistik på anlægget. Alternative placeringer vil således øge husdyrbrugets ressourceforbrug (arbejdstimer og brændstof). Endeligt er der tale om en dispensation til en bolig, der er ejet af ansøger selv. På baggrund heraf, meddeler vi dispensation fra husdyrbruglovens afstandskrav til beboelse på samme ejendom.

Vi vurderer desuden, at generne og forureningsrisikoen fra ensilagepladsen i forhold til beboelsejendommen er yderst begrænsede. Vi vurderer derfor, at der ikke er behov for særlige vilkår, for at sikre, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener fra siloen.

BAT

Med begrebet ”bedste anvendelige teknik” (BAT) menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som stadig er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Nedenfor ses en beskrivelse af BAT ved udvidelsen af husdyrbruget.

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau

Vi har valgt at vurdere BAT-niveauet for ammoniak med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsgrænseværdier for malkekvæghold på gyllesystemer (maj 2011) og udenfor gyllesystemer (februar 2012).

Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau på husdyrbruget er beregnet til 9047 kg N/år, på baggrund af emissionsgrænseværdierne for de enkelte dyregrupper (normtal 2011 og 2012) - se tabellen nedenfor.

Stald	Dyr	Antal	BAT for staldtypen Kg N/dyr/år	kg N/år fra BAT-stalden
Ny gyllebaseret stald	St.r. køer	450	6,60	2971
Ny dybstrøelsesstald	St.r. køer	50	10,04	502
Gyllebaseret stald fra 2009	St.r. køer	360	7,31	2632
Gyllebaseret stald fra 2004	St.r. køer	150	7,31	1097
Gyllebaseret stald fra 2004	st.r. kvier	25	3,99/4,92*	123
Gyllebaseret stald fra 2004	st.r. kvier	70	3,99/3,78*	265
Dybstrøelse m. lang ædeplads	St.r. køer	35	9,94	348
Dybstrøelse m. lang ædeplads	st.r. kvier	5	3,49/4,35*	22
Gyllebaseret stald m. spalter, bagskyl/rundkanal	St.r. kvier	80	5,36/3,82*	306
Dybstrøelsesstald	Kalve st.r.	365	1,89/1,96*	715
Dybstrøelsesstald	Tyrekalve	500	0,82/0,12*	59
Dybstrøelsesstald	Heste	2	3,7	7
I alt				9047

*korrigeret for afvigende vægt/alder

Da den samlede ammoniakemission fra den udvidede produktion er beregnet til 9224 kg N/år i it-ansøgningen (normtal 2016), er Miljøstyrelsens vejledende BAT-niveau som udgangspunkt overskredet med 177 kg N/år.

BAT-tiltag

Der findes en række mulige kombinationer af tiltag, der kan begrænse ammoniaktabet fra et husdyrbrug. Det drejer sig om staldindretning, fodring samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. For at fastlægge husdyrbrugets endelige BAT-niveau, har vi vurderet alle miljøstyrelsens godkendte BAT-tiltag for kvægbrug samt de eksisterende og planlagte BAT-tiltag på ejendommen.

Staldafsnit med gyllesystemer med maksimalt 4 % ammoniakfordampning

Ejendommens eksisterende gyllebaserede kostalde er/bliver indrettet med et fast, drænet gulv med ajlefløb, der bliver skrabet hver 2. time eller med et spaltegulv, der bliver skrabet hver 4. time og en kanal (linespil) under spalterne, der bliver skrabet hver 8. time. Emissionen fra disse to staldtyper er så lav, at de er blandt Miljøstyrelsens udpegede BAT-staldsystemer – dvs. de lever fuldt op til BAT. Staldtyperne og hyppigheden af alle skrabninger er fastholdt med vilkår.

Staldafsnit med gyllesystemer med spalter og bagskyl

Den gamle malkestald er indrettet med spalter og bagskyl, og den anvendes til en mindre del af kvierne (80 stk., 7-9 mdr.). Ifølge Miljøstyrelsens vejledning er det BAT at indføre teknologi i denne type stalde i form af skrabeanlæg. Ansøger har imidlertid oplyst, at det ikke umiddelbart er muligt at sætte en skraber på gulvet pga. staldafsnittets indretning. Det vil således kræve en betydelig ombygning af stalden, hvis den skal leve op til BAT. Dette er bekræftet ved syn af kommunen d. 7. juli 2016. Så da dyreholdet er begrænset til 27,2 DE, vurderer vi, at det ikke er muligt at indføre proportionale BAT-tiltag i denne stald. Vi vurderer derfor, at stalden - som den er indrettet i dag - lever op til BAT.

Staldafsnit med 100 % dybstrøelse

Flere af ejendommens dybstrøelsesafsnit er/bliver indrettet med 100 % dybstrøelse. Dybstrøelse betragtes som BAT, hvis strøelsen anvendes korrekt; bl.a. ved sikring af tilstrækkeligt med strøelse, hyppige strølesskift/en løbende tilførsel af halm samt en passende udformning af gulvet¹⁰. Staldsystemet er derfor blandt Miljøstyrelsens udpegede BAT-staldsystemer. Så da de dybstrøelsesstaldene har/får tæt betongulv/underlag, og der er sat vilkår til sikring af en god staldhygiejne og en tør overflade på dybstrøelsen vurderer vi, at dybstrøelsesstaldene lever fuldt op til BAT.

Staldafsnit med dybstrøelse og lang ædeplads

Goldko- og kælvningsafsnittet er indrettet med dybstrøelse ved lejearealet (60 %) og spaltegulv med bagskyl ved ædepladsen (40 %). Det giver mulighed for at kombinere de velfærdsmæssige fordele ved dybstrøelsen med en mindre arbejdskrævende gødningshåndtering ved gyllesystemet. Vilkårene til sikring af en god staldhygiejne og en tør overflade på dybstrøelsen gælder også for dybstrøelsen i denne stald.

Ifølge Miljøstyrelsen er det BAT, at kombinere dybstrøelses- og gyllesystemer, da ammoniaktabet vil være mindre herfra end fra en ren dybstrøelsesstald. Ammoniaktabet fra stalden er dog højere end Miljøstyrelsens vejledende niveau, da der ikke er installeret en skraber på spalterne. Vi

¹⁰ BREF-dokumentet ” Intensiv fjerkræ- og svineproduktion” fra EU. Dokumentet er i dansk administration udvidet til også at gælde på kvægbrug.

vurderer, at det ikke er økonomisk proportionalt at isætte en skraber på spalterne; der er relativt få dyr i stalden, og spaltegulvet udgør en mindre del af det samlede gulvareal. Vi vurderer derfor, at stalden - som den er indrettet i dag - lever op til BAT.

Flydende husdyrgødning

På kvægbruget håndteres og opbevares gyllen i tætte kanaler og i kvægbrugets tre gyllebeholdere. På bedriften er der fire øvrige gyllebeholdere, og Torben Bæk har desuden aftaler om opbevaring på tre andre ejendomme (i 5 gyllebeholdere). I den gældende godkendelse er der krav om 9 måneders opbevaringskapacitet (se bilag 1). Vikåret sikrer opbevaring af husdyrgødningen, indtil tilførsel på markerne kan udføres, så vilkåret bevares uændret. Der er desuden sat vilkår om, at gyllebeholderne skal inspiceres mindst en gang årligt. Herved kan begyndende revnedannelser i betonen blive opdaget og repareret, så større udslip kan undgås. Vi vurderer herud fra, at opbevaringen af flydende husdyrgødningen lever op til BAT¹¹.

Overdækning af gødningslagre reducerer ammoniaktabet og lugtgenerne fra lagrene, og fast overdækning af en gyllebeholder med kvæggylle reducerer ammoniakfordampningen med 50 % i forhold til en gyllebeholder med et naturligt flydelag¹². Men Torben Bæk har fravalgt fast overdækning på beholderne. Dette skyldes, at der anvendes sand i sengebåsene i de gyllebaserede stalde. Det er derfor vigtigt at have plads og luftskifte (arbejds miljø) til at tømme bundfældet sand i beholderne. Dertil kommer, at afløbene er indrettet, så der sker direkte afledning af gylle (og sand) fra staldene til alle tre gyllebeholdere. Det er derfor ikke umiddelbart muligt at overdække en enkelt eller to gyllebeholdere. Torben Bæk har overvejet omlægning af gylleledningen til den store beholder, der ligger i marken, syd for ejendommen, så gyllen fra stalden fra 2009 i første omgang bliver ledt til en af ejendommens andre beholdere. Men dette vil være forbundet med relativt store omkostninger, det vil være svært at grave rester af sand ud i den overdækkede beholder, og systemet vil blive meget sårbart over for evt. stop/uheld. Dertil kommer, at hvis beholderen i marken får teltoverdækning, vil den blive meget synlig, idet den ligger uden tilknytning til ejendommens øvrige bygningsmasse. Den omtrentlige udgift ved at overdække en gyllebeholder med kvæggylle ligger desuden over 129 kr./kg N¹³, når merudbyttet i afgrøder samt sparet udgift til udbringning og opbevaring af regnvand modregnes. Vi vurderer derfor, at tiltaget ikke er foreneligt med driften, og at der ikke er proportionalitet i tiltaget. På baggrund heraf accepterer vi fravalget af fast overdækning på gyllebeholderne.

Gyllebeholderne bliver i stedet dækket med et tæt, stabilt flydelag. Ifølge BREF-dokumentet kan naturlige flydelag dog også regnes som BAT. I Danmark er der krav om at flydelaget skal tilses jævnligt, og at der skal føres logbog for at sikre, at der er tilstrækkeligt flydelag på beholderne. Vi vurderer derfor, at overdækning i form af flydelag lever op til BAT.

Fast husdyrgødning

Den del af dybstrøelsen, der ikke udspredes direkte i marken, bliver opbevaret på møddingpladsen eller i markstak. Da de gældende regler for opbevaring sikrer overdækning af strøelsen¹⁴ samt

¹¹ I overensstemmelse med BREF-resumé for svine- og fjerkrægødning.

¹² Hansen, N.M. et al., Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, DJF rapport Husdyrbrug nr. 84 december 2008, Aarhus Universitet. Og Miljøstyrelsen 2009, teknologjudredning. Version 1, 20.10.2009. høringsudgave.

¹³ Kai P. et al, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, "Oversigt over og vurdering af miljøteknologier i det primære jordbrug", 25. marts 2010.

¹⁴ § 14 i husdyrgødningsbekendtgørelsen

liggetider og rotation af markstakken, vurderer vi, at opbevaringen af dybstrøelsen lever op til BAT.

Jo mere dybstrøelse, der nedpløjes direkte, desto mindre er anlæggets ammoniaktab. Tabet fra dybstrøelsesmåtten i stalden er således væsentligt lavere end det tab, der sker fra den iltede dybstrøelse, mens den ligger i markstak. Det er således BAT at nedpløje dybstrøelsen direkte i stedet for at lagre den. Torben Bæk ønsker imidlertid ikke at lægge sig fast på at udbringe mere dybstrøelse direkte, end normen på 65 %. Tiltaget harmonerer ikke med driften af markerne, der dyrkes efter reglerne om 2,3 DE/ha. Her er der meget faste krav om, hvornår markerne må pløjes, for sikre at udbringningen sker på de mest optimale tidspunkter i forhold til afgrøden. Vi accepterer derfor fravalget.

Fodring

Ved at sikre at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, kan dyrenes udskillelse af kvælstof reduceres. Det er således muligt at bruge fodringstiltag til at reducere ammoniakfordampningen fra dyrene.

Torben Bæk har valgt at indføre foderkorrektion for at imødekomme kravet om BAT. Det betyder, at indholdet af råprotein pr. kg tørstof er reduceret i forhold til normen. Vi betragter tiltaget som BAT og fastholder det med vilkår.

Husdyrbrugets BAT-niveau

Vi vurderer således, at alle staldafsnit, opbevaring og håndtering af husdyrgødning, samt fodring på ejendommen lever op til BAT. Vi vurderer desuden, at yderligere tiltag ikke er proportionelle og/eller, at de ikke er forenelige med ejendommens drift. Vi vurderer derfor, at BAT-niveauet for stalden med dybstrøelse og lang ædeplads samt for stalden med spaltegulv og bagskyl skal justeres i forhold til det vejledende BAT-niveau (markeret med kursiv i nedenstående tabel).

Vores beregning af BAT-niveauet er sket efter samme procedure som miljøstyrelsens vejledning, men med aktuelle normtal (2016) for emissionerne. Dette begrundes i, at beregningen af den ansøgte ammoniakemission i it-ansøgningen ligeledes er foretaget med aktuelle normtal (2016), og således er de to tal direkte sammenlignelige. Det betyder, at Vesthimmerlands Kommunes samlede BAT-niveau for ejendommen er på 9.222 kg N/år – se tabellen nedenfor.

Da den samlede ammoniakemission fra den udvidede produktionen er beregnet til 9.224 kg N/år i it-ansøgningen, er BAT-niveauet overskredet med 2 kg N/år. Grænsen, for at BAT-tiltag er proportionale, ligger på ca. 100 kr./kg sparet N. Det betyder, at der kun er ca. 200 kr. til at indføre ekstra BAT på husdyrbruget – men der er ikke BAT-tiltag i denne prisklasse. Da der således ikke er proportionalitet i at hente de sidste 2 kg N, vurderer vi, at overskridelsen er så begrænset, at den skal betragtes som en bagatel.

3. tillægsgodkendelse af
Holmevej 114, 9640 Farsø

Stald	Dyr	Antal	BAT for staldtypen Kg N/dyr/år	kg N/år fra BAT-stalden
Ny gyllebaseret stald	St.r. køer	450	6,62 ¹	2981
Ny dybstrøelsesstald	St.r. køer	50	10,43 ¹	522
Gyllebaseret stald fra 2009	St.r. køer	360	7,38 ¹	2657
Gyllebaseret stald fra 2004	St.r. køer	150	7,38 ¹	1107
Gyllebaseret stald fra 2004	st.r. kvier	25	3,99/4,92*	123
Gyllebaseret stald fra 2004	st.r. kvier	70	3,99/3,78*	265
Dybstrøelse m. lang ædeplads	St.r. køer	35	11,30 ¹	396
Dybstrøelse m. lang ædeplads	st.r. kvier	5	4,20/6,23 ¹ *	26
Gyllebaseret stald m. spaltes, bagskyl/rundkanal	St.r. kvier	80	6,37/4,54*	364
Dybstrøelsesstald	Kalve st.r.	365	1,89/1,96*	715
Dybstrøelsesstald	Tyrekalve	500	0,82/0,12*	59
Dybstrøelsesstald	Heste	2	3,7	7
I alt				9222

*korrigeret for afvigende vægt/alder, ¹ Normtal er opjusteret fra 2011/2012 til 2016

Gener

I de næste afsnit vurderer vi, om udvidelsen af kvægbruget kan finde sted, samtidig med at der vises hensyn til beboerne i området. De typiske gener fra et kvægbrug er lugt, lys, støj, støv, transport og skadedyr.

Lugt

Den primære kilde til lugt fra kvægbruget er fra dyreholdet i staldene. For at vurdere omfanget af lugtgenerne fra staldene efter ændringen er der lavet beregninger i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne bruges til at vurdere, om udvidelsen af dyreholdet overholder husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt. I beskyttelsesniveauet er der fastsat forskellige lugtgeneniveauer til hhv. byzone og sommerhusområder (5 OU_E /m³), samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder i landzonen (7 OU_E /m³) samt enkelt bolig (15 OU_E/m³). De beregnede afstande ses i nedenstående tabel:

	By/adresse	Afstandskrav (m)	Vægtet afstand fra anlægget (m)	Afstandskrav overholdt
Byzone	Havbro	982	1.499	Ja
Lokalplanlagte områder	Aars Golfbane	737	5.848	Ja
Enkelt bolig ¹⁵	Holmevej 97	42	276	Ja

Det ses af tabellen, at lugtgenefastandskravene til den nærmeste nabo, by/sommerhusområde og samlet bebyggelse/lokalplanlagte område i landzonen alle er overholdt med en god margin. Vi vurderer derfor, at hverken naboerne, brugerne af Aars Golfbane eller beboerne i Havbro vil opleve væsentlige lugtgener efter udvidelsen af dyreholdet på ejendommen.

¹⁵ Nærmeste beboelsejendom uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger

Ud over arten, antallet og størrelsen af dyrene er der andre forhold, der kan influere på lugtemission fra stalden - f.eks. ventilationen af og hygiejnen i staldene samt gødningshåndteringen og -opbevaringen.

Vi forventer ikke lugtbidrag fra gødningsopbevaringen på ejendommen, da gyllebeholderene har tæt overdækning i form af et naturligt flydelag og dybstrøelsen opbevares overdækket på møddingspladsen eller i markstak.

Staldene er alle indrettet med naturlig ventilation. Da temperaturen i naturligt ventilerede stalde gennemsnitligt er lavere og fortyndingen af luften mange gange større, vil lugtproblemerne oftest være mindre fra naturligt ventilerede stalde end fra mekanisk ventilerede stalde.

Endeligt er der sat vilkår, der skal sikre et rent produktionsanlæg samt en tør overflade på dybstrøelsen.

Vi vurderer derfor, at der er sikret et velventileret, renholdt og tørt staldanlæg med et overdækket oplag af husdyrgødning, og at lugtgenerne fra ejendommen derved er reduceret til et minimum.

Transport

Ejendommen til og fra kørselsforhold ændres ikke i forbindelse med projektet, men antallet af transporter til og fra ejendommen vil stige lidt. Det drejer sig primært om transporter med dyr og foder til bedriftens kviehoteller på Svoldrupvej og Torsholmvej. Der vil desuden være en lille stigning i transporter af foder til ejendommen samt husdyrgødning fra ejendommen.

De eksisterende transporter til, fra og på ejendommen er vurderet og reguleret i de gældende godkendelser (se bilag 1). Vi vurderer, at vilkårene stadig er relevante og dækkende – også for den ansøgte udvidelse.

Endeligt har vi fjernet/ophævet vilkår i godkendelsen og de to første tillæg om specielle transportruter for transport af ensilage og husdyrgødning. Kommunen har ikke hjemmel til at håndhæve vilkåret, da det er politiet, der håndhæver reglerne for transport på offentlig vej.

Øvrige gener

I ejendommens eksisterende miljøgodkendelse er der sat vilkår til regulering af skadedyr, lys, støj og støv (se gældende vilkår i bilag 1). Vi vurderer, at der ikke er behov for yderligere vilkår, for at sikre naboerne mod væsentlige gener efter udvidelsen.

Forurening

I de næste afsnit vurderer vi, om der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra anlægget. De potentielle forureningskilder på et kvægbrug er husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer samt ammoniakfordampning.

Ammoniakfordampning

Fordampning af ammoniak fra et husdyrbrug udgør en mulig trussel for næringsstoffølsomme naturtyper og arter. Dette skyldes, at der kan ske en indirekte gødningstilførsel i form af luftbåren ammoniak fra husdyrbruget til de nærliggende naturarealer.

Det fremgår af it-ansøgningen, at udvidelsen vil medføre, at fordampningen af ammoniak fra anlægget vil stige med 3.332 kg N/år. Herefter vil den samlede fordampning fra anlægget være 9.224 kg N/år. Ved at vælge et staldgulv med maksimalt 4 % ammoniakfordampning i den nye stald, er det generelle ammoniakreduktionskrav opfyldt for anlægget (og overopfyldt med 1.521 kg N/år).

Ammoniakpåvirkning af natur

I nedenstående tabel er listet de beskyttede naturområder, der ligger nærmest ejendommen, og som potentielt vil blive mest påvirket af projektet. Naturområderne kan være beskyttet af skovloven¹⁶, naturbeskyttelseslovens § 3¹⁷, husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og/eller de kan være internationalt beskyttet som EU-habitatområder¹⁸. Se desuden anlæggets placering i forhold til natur på bilag 3.

Nærmeste natur område	Beskyttelse og naturkategori	Afstand og retning fra anlægget (c)	Baggrundsbelastning kg N/ha/år	Mer-deposition kg N/ha/år	Total deposition kg N/ha/år
Kultureng	§ 3	Syd/200 m	14,4	8,7	9,2
Mose 1	§ 3 og kategori 3	Øst/290 m	14,4	3,3	4,3
Natureng	§ 3	Nordøst/220 m	14,4	1,5	2,2
Mose 2	§ 3 og kategori 3	Syd/610 m	14,4	0,2	0,3
Mose 3	§ 3 og kategori 3	Nordøst/670 m	14,7	0,6	0,8
Mose 4	§ 3 og kategori 3	Nordvest/710 m	14,7	0,3	0,4
Mose 5	§ 3 og kategori 3	Nord/780 m	14,4	0,4	0,5
Overdrev 1	§ 3 og kategori 2	Syd/4.300 m	14,4	0,0	0,0
Overdrev 2	§3, habitat og kategori 1	Syd/5.400 m	14,5	0,0	0,0

Anlægget ligger i forholdsvis kort afstand fra beskyttede ferske kultur og naturenge samt moser langs Trend å. Naturområderne er besigtiget¹⁹ og vurderet²⁰ flere gange indenfor de seneste år. I vores vurdering af projektets merpåvirkning af naturområderne, har vi taget udgangspunkt i ejendommens produktion i 2008, hvor anlæggets ammoniak-fordampning var på 1.781 kg N/år.

Den største merdeposition på 8,7 kg N/ha/år er beregnet til en fersk kultureng, der ligger 200 meter syd for anlæggets centrum. Engen er beskyttet mod tilstandsændringer efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, men den er ikke omfattet af husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer for ammoniakfølsomme naturområder (eng er ikke en ammoniakfølsom naturtype). Vi vurderer, at

¹⁶ Lov om skove, nr. 1044 af 20.10.2008

¹⁷ Lov om naturbeskyttelse, lov nr. 933 af 24.09.2009

¹⁸ Direktiv 92/43/EØF af 21.05.1992 / Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr.188 af 26.02.2016

¹⁹ i januar 2008, juni 2009 og september 2014

²⁰ ud fra luftfotos i 2010, 2012 og 2015

3. tillægsgodkendelse af Holmevej 114, 9640 Farsø

kulturengen ikke er følsom overfor den øgede ammoniakbelastning. Vi konkluderer hermed, at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring af engen.

290 meter øst for ejendommen ligger der en mindre mose (på ca. 600 m²), hvor merdepositionen er beregnet til 3,3 kg N/ha/år. Mosen er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, fordi den ligger i tilknytning til beskyttede kulturenge, der tilsammen overstiger 2.500 m². Mosen er desuden beskyttet af husdyrbrugloven som ammoniakfølsom kategori 3-natur. Det betyder, mosen skal beskyttes mod tilstandsændringer, og at merdispositionen af ammoniak fra husdyrbruget skal vurderes nærmere, idet den overstiger 1,0 kg N/ha/år. I vores vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition til mosen, skal vi inddrage 4 kriterier²¹:

1. Kommuneplanen; mosen ligger ikke indenfor kommuneplanenes udpegninger af særlige naturområder, rekreative områder eller kulturmiljøer, og/eller
2. Fredninger og naturpleje; mosen er ikke omfattet af fredning eller handleplan for naturpleje, og/eller
3. Naturtilstand; mosens naturtilstand er ikke vurderet som høj (vurderet som moderat, med et mindre antal, ikke-sjældne arter af kærplanter²²), samt
4. Kvælstofbidrag fra andre kilder; der er et kvælstofbidrag til mosen fra den intensivt dyrkede mark mod vest. Hvorvidt bidraget fra anlægget er væsentligt/uvæsentligt i forhold til markbidraget er ikke vurderet nærmere, da mosen ikke opfylder et/flere af de tre ovenstående kriterier.

Vi vurderer på baggrund heraf, at der ikke er tale om en mose med særlige regionale eller lokale naturinteresser, og at der derfor ikke kan stilles krav til den maksimale ammoniak merdeposition. Tålegrænsen for mosetypen ligger mellem 15 og 25 kg N/ha/år, og for den pågældende mose vurderer vi, at den til at ligge omkring 20 kg N/ha/år²³. Med en baggrundsbelastning i området på 14,4 kg N/ha/år vurderer vi, at tålegrænsen for mosen ikke bliver overskredet ved den ansøgte udvidelse (3,3+14,4 kg N /ha/år = 17,7 kg N/ha/år). Vi konkluderer hermed, at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring af mosen.

220 meter nordøst for ejendommen ligger der en fersk natureng, hvor merdepositionen er beregnet til 1,5 kg N/ha/år. Engen er beskyttet mod tilstandsændringer efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, men den er ikke omfattet af husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer for ammoniakfølsomme naturområder. Naturengen har en moderat naturtilstand, og vi vurderer, at den ikke er følsom overfor den øgede ammoniakbelastning. Vi konkluderer hermed, at projektet derfor ikke vil medføre en tilstandsændring af engen.

Indenfor 1000 meter af anlægget ligger flere områder med mose. Moserne er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og som kategori 3-natur i husdyrbrugloven. Udvidelsen af dyreholdet vil medføre, at der afsættes yderligere 0,2-0,6 kg kvælstof/ha/år til moserne. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 3 natur overholdt. Vi vurderer, at merdepositionen af ammoniak vil være så begrænset, at den ikke vil påvirke mosernes tilstand væsentligt.

²¹ Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

²² Vi har ved en ekstensiv besigtigelse af mosen registreret 3 positivarter, 2 problemarter, 0 bilag IV-arter, 0 særligt værdifulde positivarter og 0 indikatorarter.

²³ Tilstanden er vurderet som moderat, svarende til 3 på en skala fra 1 til 5

3. tillægsgodkendelse af Holmevej 114, 9640 Farsø

Knap 4,5 km syd for kvægbruget ligger et relativt stort (>2,5 ha) overdrev, der er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og som kategori 2-natur i husdyrbrugloven. Det betyder, at overdrevet skal beskyttes mod tilstandsændringer, og at husdyrbrugets totaldeposition af ammoniak til overdrevet maksimalt må være på 1,0 kg N/ha/år. Kvægbruget ligger dog så langt fra overdrevet, at det ikke påvirker overdrevet med ammoniak – heller ikke efter udvidelsen. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur overholdt.

Knap 5,5 km syd for kvægbruget ligger det nærmeste internationalt beskyttede naturområde, Lerkenfeld Ådal, EU-habitatområde nr. 30. For de naturtyper og arter, der danner grundlaget udpegningen af habitatområdet, må der ikke ske en forringelse af deres naturtilstand og udbredelse, som konsekvens af de godkendelser kommunen udsteder²⁴. Via husdyrbrugloven er der lagt et beskyttelsesniveau for den totale depositionen af ammoniak fra anlægget til ammoniakfølsomme naturtyper (mellem 0,2 og 0,7 kg N/ha/år - afhængigt af antallet og størrelsen af husdyrbrug i nærheden). Kvægbruget ligger dog så langt fra ådalen, at det ikke påvirker ådalen med ammoniak – heller ikke efter udvidelsen. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for kategori 1-natur overholdt.

Sjældne/truede dyr og planter

I mose 2 er der en stor bestand af den fredede maj-gøgeurt. Mosen er en meget værdifuld mose af typen rigkær, der ligger op til Trend å, godt 600 m sydsydøst for anlægget. Mosen vil modtage en meget beskedet merdeposition på maksimalt 0,2 kg N/ha/år. Her udover har kommunen ikke kendskab til forekomst af planter og dyr, der enten er omfattet af artsfredning eller er optaget på den nationale Rødliste eller på habitatdirektivets lister over sårbare og beskyttelseskrævende arter. Vi vurderer derfor, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe levevilkår for truede plante- og dyrearter i området.

Overfladevand

Torben Bæk ønsker fortsat at lede tagvand fra anlægget via dræn til Trend Å. Vi accepterer i første omgang den ønskede håndtering af overfladevand. Men viser det sig, at der opstår problemer omkring afledning af overfladevand (større mængde pga. større tagflade), vil vi - uafhængigt af denne tillægsgodkendelse - på et senere tidspunkt tage forholdet op igen. I denne situation kan det forventes, at vi forlanger forsinkelse af vandet – f.eks. i form af etablering af faskine(r) og/eller et forsinkelsesbassin, så afledningen ikke medfører skader på vandløbet.

Øvrige forureningskilder

I ejendommens eksisterende miljøgodkendelser er der sat vilkår til opbevaringen og håndteringen af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer. Vi vurderer, at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre mod forurening fra husdyrbruget – også efter udvidelsen.

Uheld og risici

På en landbrugsbedrift er der mange muligheder for små og større uheld, og det er vores opfattelse, at en beredskabsplan kan være til stor hjælp, hvis uheldet skulle være ude. Minimumskravet til indholdet af beredskabsplanen er givet som vilkår. Planen bør være et aktivt

²⁴ Artikel 6, stk. 3 i direktiv 92/43/EØF af 21-05-1992

led i bedriften, og den bør gennemgås mindst en gang om året. Medarbejderne bør indgå aktivt i denne proces. Planen vil blive gennemgået i forbindelse med kommunens tilsyn på bedriften.

4.5 Arealer

Generelt

Til bedriften hører et udbringningsareal på i alt 599,1 ha., der ligger i Vesthimmerlands Kommune (se bilag 4). Vi vurderer, at alle udbringningsarealerne tidligere har været dyrket og gødsket. Der udbringes kun husdyrgødning fra Holmevej 114 på arealerne. Husdyrgødningen fra Torsholmvej og Svoldrupvej afsættes til anden side.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Produceret gylle	141.308	21.055	1.530
Produceret dybstrøelse	21.464	3.026	222
Til rådighed i alt	163.272	24.081	1.752
Afsat på udbringningsarealet	128.687	18.928	1.377
Afsat gylle til 3. mand	19.117	2.848	207
Afsat gylle til biogasanlæg	15.486	2.305	168

Der udbringes 2,3 DE/ha (K12-sædskifte) på udbringningsarealet, svarende til i 1377 DE på det samlede udbringningsareal. Derudover er det planlagt at afsætte 93 DE til en gylleaftale på Gamborgvej 15, 114 DE til en gylleaftale på Overvejen 27 og 168 DE til biogasanlæg. Det ansøgte gødningsregnskab ses i ovenstående tabel.

Næringsstoffer til overfladevand

Drift af arealerne vil kunne påvirke overfladevand (vandløb, søer og kystvande) - dels ved overfladeafstrømning af næringsstoffer, og dels ved udvaskning af næringsstoffer. Dette udgør en potentiel trussel mod de vandløb, søer og kystvande arealerne afvander til.

Næringsstoffer til vandløb og søer

Hovedparten af udbringningsarealerne afvander til vandløbssystemet Trend Å mens en mindre del af arealerne afvander til vandløbssystemerne Lerkenfeld Å og Stistrup Møllebæk. Der er ingen habitatudpegninger omkring/nær Trend Å eller Stistrup Møllebæk, men den nedre del af Lerkenfeld Å er udpeget som en del af habitatområde 30. Der er ingen af arealerne, der afvander til søer.

Der er flere af bedriftens arealer, der grænser op til vandløb/grøfter, men arealerne skråner ikke ned mod vandløbene/grøfterne (hældningen er <6 grader). Vi vurderer derfor, at overfladeafstrømning af næringsstoffer til vandløbene ikke udgør en væsentlig risiko.

Alle arealerne har tidligere været dyrket og gødsket, og der sker ikke en intensivning af arealernes drift. I driften er der indført en række miljøtiltag, der sikrer, at næringsstofudvaskningen er lavere end ved et handelsgødet sædskifte (se afsnittene nedenfor). Udvasningen fra bedriftens arealer medfører således hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug en væsentlig næringsstofpåvirkning af vandløbene.

Det er derfor vores samlede vurdering, at den ansøgte drift af bedriftens arealer ikke vil påvirke vandløb eller søer væsentligt - hverken i eller udenfor Natura 2000-områder.

Nitrat til Limfjorden

Trend Å afvander til Bjørnsholm Bugt, Stistrup Møllebæk afvander til Risgårde Bredning og Lerkenfeld Å afvander til Lovns Bredning – alle i den indre del af Limfjorden. En eventuel nitratpåvirkning af fjorden er vurderet i forhold til det samlede opland for den indre del af Limfjorden, hvor der er flere Natura 2000 områder. Husdyrtrykket er stigende i oplandet til den indre fjord.

89 % arealerne ligger udenfor nitratklasser (nitratklasse 0), hvor der sker en høj kvælstofreduktion. De resterende 11 % ligger i nitratklasse 2, hvor kvælstofreduktionen er lavere. I forhold til reglerne i husdyrbrugloven betyder det, at udvaskningen fra arealerne samlet set ikke må overstige, hvad der svarer til udbringning af husdyrgødning fra 2,21 DE/ha. Dette krav overholdes ved, at der i sædskiftet indgår 1 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav på 70 % (for 2,3 DE/ha). Dermed overholder den ansøgte drift husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskning i forhold til nitratklasser m.v.

Med 1 % ekstra roer, græs eller græsefterafgrøder i sædskiftet udgør kvælstofudvaskningen 48,7 kg N/ha fra husdyrbrugets arealer. Det er væsentligt mindre end udvaskningen fra et handelsgødet sædskifte på de samme jordtyper, der er beregnet til 60,1 kg N/ha. I forhold til et handelsgødet sædskifte medfører husdyrbruget altså ikke et ekstra nitratbidrag, der kan tilskrives husdyrgødning. Husdyrbruget medfører således hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug en påvirkning af Limfjorden.

Fosfor til Limfjorden

Ifølge husdyrbrugloven betragtes Bjørnsholm Bugt og Risgårde Bredning som mindre sårbare områder i forhold til fosfor. Arealerne i de to oplande er derfor kategoriseret som fosforklasse 0.

Lovns Bredning betragtes derimod som et område, der er overbelastet med fosfor. Det skal derfor sikres, at udledning af fosfor ikke vil påvirke Lovns Bredning væsentligt. Alle udbringningsarealerne i oplandet til Lovns Bredning ligger dog i et område med sandjord (finsandet eller lerblandet sandjordjord) på højbund. Dette er robuste jorde med en lav risiko for udledning af fosfor. Det medfører, at disse arealer ligeledes er kategoriseret som fosforklasse 0.

Der er ikke skrånende arealer ned mod vandløb eller andre forhold, der medfører stor risiko for udledning af fosfor. Vi vurderer på den baggrund, at udledning af fosfor fra bedriftens arealer samlet set vil være lav og ikke vil medføre væsentlig påvirkning af Natura 2000 områder i Limfjorden.

Endeligt vurderer vi, at udviklingen i udledning af kvælstof og fosfor fra dambrug, renseanlæg og andre virksomheder har været i nedadgående retning siden 2007. Vi vurderer derfor, at andre kilder til udledning af fosfor og kvælstof ikke vil ændre nævneværdigt på ovenstående vurderinger.

Næringsstoffer til grundvand

11 % af bedriftens udbringningsarealer ligger i følsomme indvindingsområder hhv. nord for Farsø og mellem Aars og Østrup. Der er endnu ikke udarbejdet en indsatsplan for områderne, men områderne er zoneret²⁵.

I den ansøgte drift dyrkes arealerne med 1 % ekstra efterafgrøder. Dette tiltag sikrer, at udvaskningen fra rodzonen på arealerne er på 43-56 mg N/l i den ansøgte situation. Niveaueet er 1-2 mg N/l højere end i nudriften, men udvaskningen er lavere end fra et tilsvarende planteavlbrug (53-68mg N/l). Husdyrbruget vil altså ikke medføre et ekstra nitratbidrag, der kan tilskrives husdyrgødning. Dermed er husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for nitrat til grundvandet i overholdt i de to områder. Vi vurderer derfor, at udledningen af nitrat fra arealerne vil være så begrænset, at den ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvandet.

Påvirkning af naturområder

Overfladeafstrømning af næringsstoffer (fosfor og kvælstof) samt ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne udgør en potentiel trussel for nærliggende næringsstoffølsomme naturtyper, samt de arter der lever her.

Der er dog ingen af udbringningsarealerne, der skråner (> 6 %) ned mod beskyttede naturarealer. Derfor vurderer vi, at overfladeafstrømning ikke udgør en risiko i denne sag.

Ammoniakpåvirkning fra udbringningsarealer til naturområder er i udpræget grad et lokalt fænomen, og der vil sjældent være en påvirkning på afstande over 100 meter. Der ligger ingen habitatnatur indenfor 100 meter af arealerne, men der er dog flere ammoniakfølsomme, § 3-beskyttede naturområder indenfor denne afstand. Men da udbringningsarealerne tidligere har været gødsket, og da driften ikke intensiveres, vurderer vi, at projektet ikke vil medføre en tilstandsændring af naturområderne, når de gældende regler for udbringning af husdyrgødning efterleves. Vi vurderer derfor, at ammoniakfordampningen fra udbringningsarealerne ikke udgør en risiko for tør natur.

Sjældne/truede dyr og planter

I forbindelse med atlasundersøgelsen af padder (1976-1986) er der fundet bilag IV-arten Spidssnudet Frø indenfor en 5*5 km polygon omkring Morum. Kommunen har ikke kendskab til nyere fund, men de kan stadig være i området. Der er flere af udbringningsarealerne, der ligger indenfor denne polygon. Vi vurderer, at den fortsatte drift af udbringningsarealerne ikke vil medføre tilstandsændringer for de beskyttede naturtyper i området. På baggrund af den eksisterende viden om artens udbredelse må det derfor antages, at driften ikke vil forringe levevilkårene for de frøer, der måtte være i området.

Kommunen har ikke kendskab til andre fredede, rødlistede eller internationalt beskyttede arter nær udbringningsarealerne.

²⁵ Situation 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for nitrat til grundvand, bilag 3

Afsætning til gylleaftaler og biogasanlæg

I den ansøgte drift er der et oveskud af 375 DE kvæggylle, som skal afsættes på nyerhvervede (ejede eller forpagtede) og godkendte arealer, på godkendte aftalearealer, og/eller til et biogasanlæg.

Det er planlagt fortsat at afsætte 207 DE gylle via husdyrgødningsaftaler på i alt 122,3 ha fordelt på 2 landbrugsbedrifter (se bilag 4). Modtagerbedrifternes arealer er vurderet i tillæg II.

Det er desuden planlagt, at afsætte 168 DE gylle til et biogasanlæg. Der skal indgås en skriftlig aftale med anlægget om afsætning af husdyrgødning, og aftalen skal laves under en forudsætning af, at den afgassede gødning ikke modtages retur. Da biogasanlæg er/skal være miljøgodkendte, kræver denne aftale ikke yderligere godkendelse.

Gener

Der forekommer lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Men alle udbringningsarealerne ligger i landzonen, der skal betragtes som landbrugets erhvervsområde. Beboere i landzonen må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Husdyrbrugets udbringningsarealer modtog desuden alle husdyrgødning før godkendelsen. Vi vurderer derfor, at generne ved udbringningen ikke vil blive væsentligt øget for de omboende efter tillægsgodkendelsen. Og da lugtgenerne ved udbringning er af midlertidig karakter (kortere perioder, få gange om året), vurderer vi, at udbringningen ikke vil medføre særligt kraftige gener for de omboende. Vi vurderer således, at der ikke er særlige forhold, der gør sig gældende i denne sag, og vi har derfor ikke skærpet reglerne for udbringning af husdyrgødning.

BAT

I forbindelse med udbringning af husdyrgødningen på arealerne er der risiko for ammoniakfordampning og nitratudvaskning. Der findes dog en række teknikker, som er rettet mod at øge planternes udnyttelse af næringsstoffer. Disse teknikker er implementeret i gældende dansk lovgivning via husdyrgødningsbekendtgørelsen - bl.a. i form af harmonikrav samt regler for hvornår og hvordan husdyrgødningen må udbringes. Så da udbringningen skal følge gældende regler på området, vurderer vi, at udbringningen lever op til BAT.

4.6 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Bedriften og vilkårene ejendommens miljøgodkendelser vil løbende og mindst hvert 3. år ved tilsyn blive gennemgået af tilsynsmyndigheden sammen med driftsherren. Sker der uregelmæssigheder, der har en betydende indvirkning på omgivelserne, skal tilsynsmyndighederne kontaktes.

Den nødvendige dokumentation for at driften af anlægget overholder miljøkravene, fremgår af vilkår 16-21 i dette tillæg samt vilkår 35-41 i bilag 1, hvor alle de gældende vilkår for driften er samlet.

4.7 Alternativer

Et alternativ til det ansøgte projekt er at udvide en af bedriftens andre ejendomme. Men det er et ønske, at holde kjerne samlet på en ejendom, da det er den mest rationelle løsning i forhold til malkning mv. Anlægget på Holmevej ligger desuden godt placeret i forhold til naboer og natur.

Et andet alternativ er at opføre ensilagesiloen øst for anlægget. Men som nævnt er denne placering mindre attraktiv i forhold til den interne logistik, terræn og forureningsrisiko.

Et sidste alternativ til det ansøgte projekt er 0-alternativet, der er lig med den eksisterende produktion på ejendommen. Men med faldende afregningspriser og stigende omkostninger, skal der produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt, at produktionen løbende skal optimeres, så det økonomiske grundlag for virksomheden ikke smuldrer. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen, og derfor er 0-alternativet valgt fra.

5 Øvrige oplysninger

5.1 Andre tilladelser

Denne miljøgodkendelse omhandler kun godkendelse efter miljølovgivningen. Anmeldelse og godkendelse efter f.eks. byggelovgivningen er ikke omfattet heraf. Der skal derfor søges særskilt om:

1. Byggetilladelse (med tilhørende nødvendige beskrivelser, tegningsmaterialer mv.) til den nye stald og ensilagesilo
2. Byggetilladelse til ændret arealanvendelse af en del af foderladen
3. Tilladelse til øget vandindvinding.

5.2 Retsbeskyttelse

Med denne tillægsgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog under særlige omstændigheder ændres inden efter reglerne i husdyrbruglovens § 40 stk. 2.

Virksomhedens miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering²⁶. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest efter 8 år. I særlige tilfælde kan godkendelsens vilkår tages op til revurdering tidligere.

5.3 Offentliggørelse

Projektet har været i foroffentlighed i 3 uger i perioden d. 21.06.2016 - 12.07.2016 på kommunens hjemmeside vesthimmerland.dk/afgoerelser. Vi har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse hermed.

Udkastet til godkendelsen har været i høring hos ansøger, naboer (indenfor 751 meter af anlægget) m.fl. samt offentliggjort på kommunens hjemmeside i 6 uger i perioden d. 05.09.2016 - 17.10.2016. Der er indkommet en bemærkning fra Danmarks Naturfredningsforening Vesthimmerland i forbindelse hermed. Bemærkningen vedrører BAT og § 3-beskyttet natur. Bemærkningen er vurderet og indarbejdet i den endelige miljøgodkendelse.

Afgørelsen er annonceret d. 14.11.2016 på kommunens hjemmeside.

5.4 Tilsynsmyndighed

Vesthimmerlands Kommune er tilsynsmyndighed og har ret og pligt til, på et hvert tidspunkt at kontrollere, at ovennævnte vilkår og forudsætninger i miljøgodkendelserne overholdes.

5.5 Klage og søgsmål

Du kan klage over kommunens afgørelse indtil 4 uger efter annonceringen. Alle, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer kan klage over kommunens afgørelse.

²⁶ § 40stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

3. tillægsgodkendelse af
Holmevej 114, 9640 Farsø

Klagen skal være skriftlig og indsendes via klageportalen. Borgere, virksomheder og organisationer, som skal anvende klageportalen, tilgår klageportalen via borger.dk eller virk.dk. Der er direkte link til disse steder via Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside nmkn.dk. Klagen skal være indsendt via klageportalen senest d. 12.12.2016.

Det kan være belagt med gebyr at klage. Reglerne om dette fremgår af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Hvis kommunens afgørelse ønskes afprøvet ved en domstol, skal et evt. sagsanlæg i henhold til loven være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Vi gør opmærksom på, at du, som part i sagen, har ret til fuld aktindsigt.

5.6 Underretning

Følgende myndigheder, institutioner og personer er underrettet om denne afgørelse:

Ansøger og ejer:
Torben Jensen Bæk

Holmevej 114, 9640 Farsø
toftegaard.holme@mail.tele.dk

Konsulent:
Carsten Aarup

caa@agrinord.dk

Aftaleparter:
Jens Ole Kuck Christensen
Torben Johnsen

Overvejen 27, 9600 Aars
Gamborgvej 15, 9600 Aars

Godkendelsen er endvidere jfr. generelle bestemmelser i loven sendt til:

Østrup Vandværk	hhh@nypost.dk
Sundhedsstyrelsen, Nordjylland	senord@sst.dk
Det Økologiske Råd	husdyr@ecocouncil.dk
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforening	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dinvesthimmerland-sager@dn.dk vesthimmerland@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk , jkm@sportsfiskerforbundet.dk , lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	natur@dof.dk vesthimmerland@dof.dk

5.7 Stamoplysninger

Titel	Miljøgodkendelse af husdyrbrug: 820-2016-31720
Godkendelsesdato	14-11-2016
Ejer og ansøger	Torben Jensen Bæk, toftegaard.holme@mail.tele.dk
Adresse	Holmevej 114, 9640 Farsø
Matr. Nr.	5a, 1a og 1l, Holme By, Farsø.
CVR-og P-nr.	25572998, 1000369274
CHR-nr.	32443
Ansøgers konsulent	Carsten Aarup, caa@agrinord.dk
Tilsynsmyndighed	Vesthimmerlands Kommune
Udarbejdet af	Lene Louise Buur, llb@vesthimmerland.dk
Kontrolleret af:	Lise Overgaard

Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

Nye vilkår (vilkår fra tillæg III) er markeret med **fed tekst**.

GENERELT

Vilkår om ejerforhold

1. Ændringer i ejerforhold (eller den, der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
2. Det tillades, at udvidelsen gennemføres fuldt indenfor en 5-årig periode, fra tillæg III er meddelt. Projektet skal dog være påbegyndt inden udgangen af 2. år.

ANLÆG

Vilkår om dyreholdet, staldindretning og drift

3. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyr (vægt/alder/ydelse)	Stald	Staldtype	Antal dyr	DE
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Ny kostald	Sengestald, spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning hver 4. time	450	672,5
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Ny kostald	Dybstrøelse	50	74,7
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Kostald 2009	Sengestald, spaltegulv (kanal, linespil) og skrabning hver 4. time	360	538,0
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajleafløb og skrabning hver 2. time	150	224,2
Årskøer st.r. (11.500 EKM)	Goldko og kælvningsstald	Dybstrøelse + lang ædeplads med spalter (bagskyl/ringkanal)	35	52,3
Kvier st.r. (23-24 mdr.)	Goldko og kælvningsstald	Dybstrøelse + lang ædeplads med spalter (bagskyl/ringkanal)	5	2,9
Kvier st.r. (23-24 mdr.)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajleafløb og skrabning hver 2. time	25	14,7
Kvier st.r. (14-16 mdr.)	Stald 2004	Sengestald, fast drænet gulv med ajleafløb og skrabning hver 2. time	70	31,7
Kvier st.r. (7-9 mdr.)	Gl. malkestald	Sengestald, spalter (bagskyl/ringkanal)	80	27,2
Kviekalve st.r. (4-7 mdr.)	Kalvestald	Dybstrøelse	160	49,9
Kviekalve st.r. (1-4 mdr.)	Kalvestald	Dybstrøelse	160	41,9
Kviekalve st.r. (0-1 mdr.)	Spædkalvestald	Dybstrøelse	45	10,3
Tyrekalve st.r. (40-75 kg)	Spædkalvestald	Dybstrøelse	500	11,4
Heste (<300 kg)	Kalvestald	Dybstrøelse	2	0,4
DE i alt				1752,0

Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

4. Der er indbygget en mindre fleksibilitet i godkendelsen, idet den enkelte dyregruppe godt må stige med op til 5 %, når blot en eller flere af de andre til sammen har en nedgang, således at det samlede antal dyreenheder ikke overstiger den til enhver tid maksimalt tilladte årlige produktion regnet i dyreenheder, **p.t. 1752 DE.**
5. Udsendelse af lys fra den nye kostald skal reduceres mest muligt. Dette kan evt. ske ved opsættelse af lysplader, der kan hæmme lysudsendelsen.
6. **I den nye kostald og i stalden fra 2009 skal spaltegulvet rengøres mekanisk med et skrabe anlæg hver 4. time/6 gange i døgnet, og kanalen under spaltegulvet skal rengøres mekanisk med et skrabe anlæg hver 8. time/3 gange i døgnet.**
7. **I stalden fra 2004 skal det faste drænede gulv rengøres mekanisk med et skrabe anlæg hver 2. time/12 gange i døgnet.**
8. **Skrabe anlægget i den nye stald skal være etableret inden, stalden tages i brug.**
9. **Der skal etableres skrabe anlæg i stalden fra 2009 inden d. 01-04-2017.**
10. **Alle skrabe anlæg skal være udstyret med en timer.**
11. **I dybstrøelsesafsnittene skal dybstrøelsen altid være tør i overfladen. Dette kan ske ved hyppig udmugning, eller ved at der hyppigt strøs med halm eller andet tørstof.**
12. **Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne i alle staldafsnit.**
13. **Nybyggeriet skal opføres i samme farver og stil som de eksisterende bygninger - dvs. den nye stald skal opføres med røde mursten, røde gavle, åbne sider og gråt eternittag.**
14. **Den samlede foderration til malkekøerne må i gennemsnit maksimalt indeholde 161,3 gram råprotein/kg tørstof.**

Vilkår om opbevaring og håndtering af husdyrgødning.

15. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder for husdyrbruget.
16. Ved håndtering af gylle gennem ikke faste installationer, der ikke lever op til § 19 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
17. Mindst én gang om året skal der foretages inspektion af de indvendige flader på gyllebeholderne for kontrol af begyndende revnedannelser. Nævnte skal fremgå af egenkontrol/driftsjournal.

Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

Vilkår om transport

18. Adgang til og fra Holmevej skal foregå ad den eksisterende indkørsel mellem de eksisterende bygninger og de to nye stalde.
19. Gylletransport gennem Haubro skal ske i lukket tankvogn uden udspretningsaggregat og skal foregå på hverdage inden for normal arbejdstid.
20. Transport af ensileringsmateriale gennem Haubro må ikke foregå fra kl. 23.00 til 07.00, lørdag dog fra kl. 19.00 og ikke på søn- og helligdage. Ved dokumentation for ekstraordinær situation kan én overskridelse pr. år dog accepteres.
21. Ved transport af gylle på offentlige veje og private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

Vilkår om støj

22. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

	Dagtimer, hverdag	Aften + søndag	Nat
Områdetype	Mandag – fredag Kl. 7.00-18.00 (8 timer) Lørdag Kl. 7.00-14.00 (7 timer)	Alle dage Kl. 18.00-22.00 (1 time) Lørdag Kl. 14.00-18.00 (4 timer) Søn- og hellig-dage Kl. 7.00-18.00 (8 timer)	Alle dage Kl. 22.00-7.00 (½ time)
Nabobeboelser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

23. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
24. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår nr. 17 ikke kan overholdes.

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

Vilkår om flue- og skadedyrsbekæmpelse

25. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse, som minimum er i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
26. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.fl.).

Vilkår om spildevand, vaskevand og overfladevand

27. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
28. Al vask af maskiner, redskaber samt vask af sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.
29. Overfladevand fra ensilagepladsen ledes til opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

Vilkår om olie

30. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Vilkår om andet affald

31. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.
32. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr (Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr²⁷).
33. Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Vilkår om uheld og risici

34. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til alarmcentralen på 112 og følgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Vesthimmerlands Kommunes miljøafdeling på 99 66 70 00.

²⁷ Bekendtgørelse nr. 439 af 11. maj 2007 om opbevaring af døde dyr.

Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

35. Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, der fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Beredskabsplanen skal til enhver tid som minimum indeholde:
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser på det eksterne miljø.

UDBRINGNINGSAREALERNE

36. Dyreholdet må ikke udvides til mere end 1584,5 DE, før det er muligt at afsætte bedriftens resterende 167,5 DE husdyrgødning til godkendte arealer og/eller til godkendte aftale-arealer og/eller til biogasanlæg. Det er planlagt at afsætte 167,5 DE kvæggylle til biogasanlæg. Der skal indgås en skriftlig aftale med et biogasanlæg om afsætning af husdyrgødning, under forudsætning af at den afgassede gødning ikke modtages retur.
37. Der skal anvendes et sædskifte, hvor andelen af roer, græs og græsefterafgrøder udgør minimum 1 % ud over det til enhver tid generelle krav for kvægbrug med op til 2,3 DE/ha (pt. 70 %).

OPHØR

38. Ved ophør skal gyllekanaler og –beholdere tømmes og rengøres, og stalde og ensilagepladser skal rengøres.

EGENKONTROL

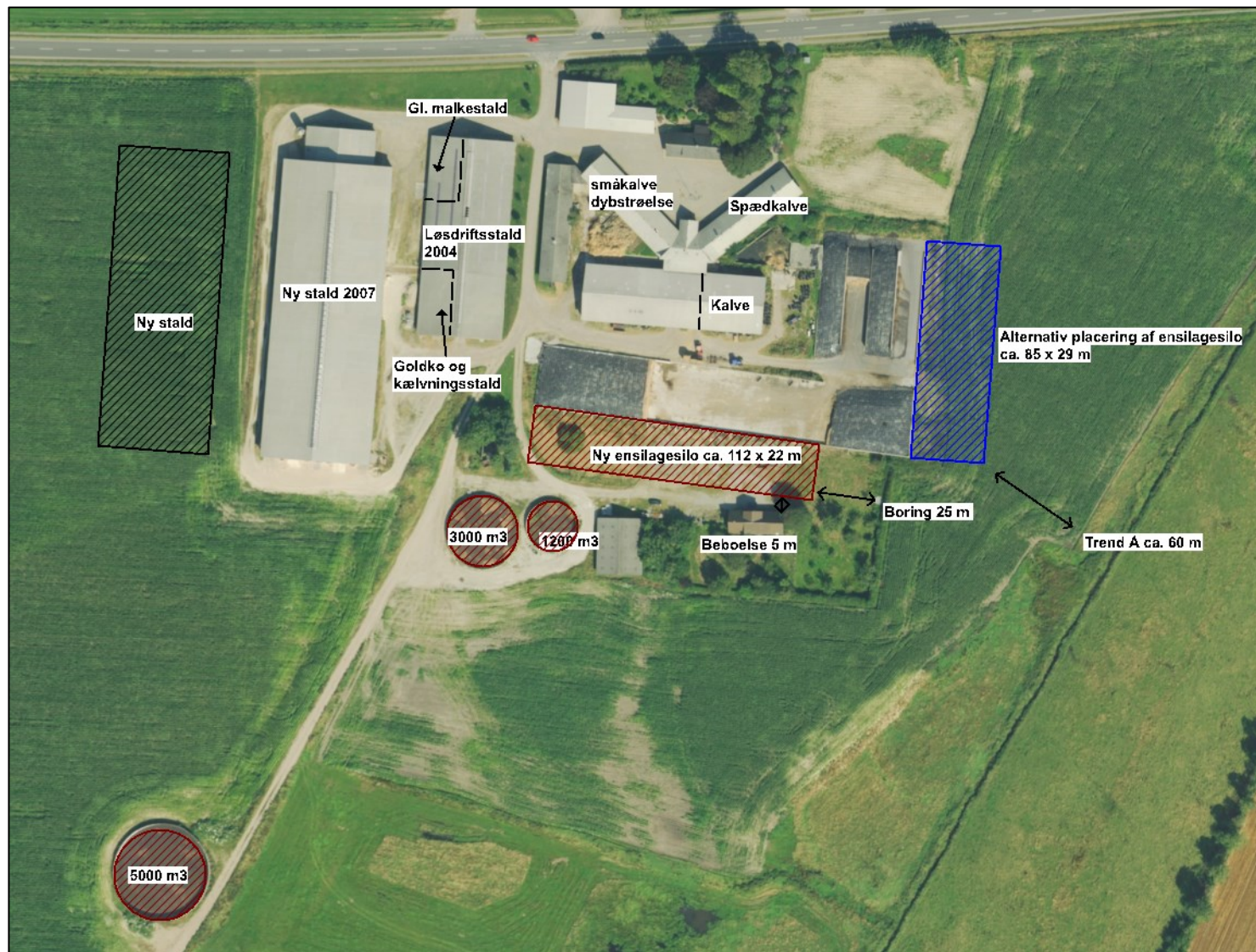
Vilkår om tilsyn, kontrol og egenkontrol

39. Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførselsaftaler samt egenkontroljournal opbevares i mindst 5 år og forevises til kommunen på forlangende.
40. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med miljøgodkendelsen.
41. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med beredskabsplanen. Planen skal løbende revideres og gennemgås sammen med tilsynsmyndigheden ved det ordinære tilsyn.

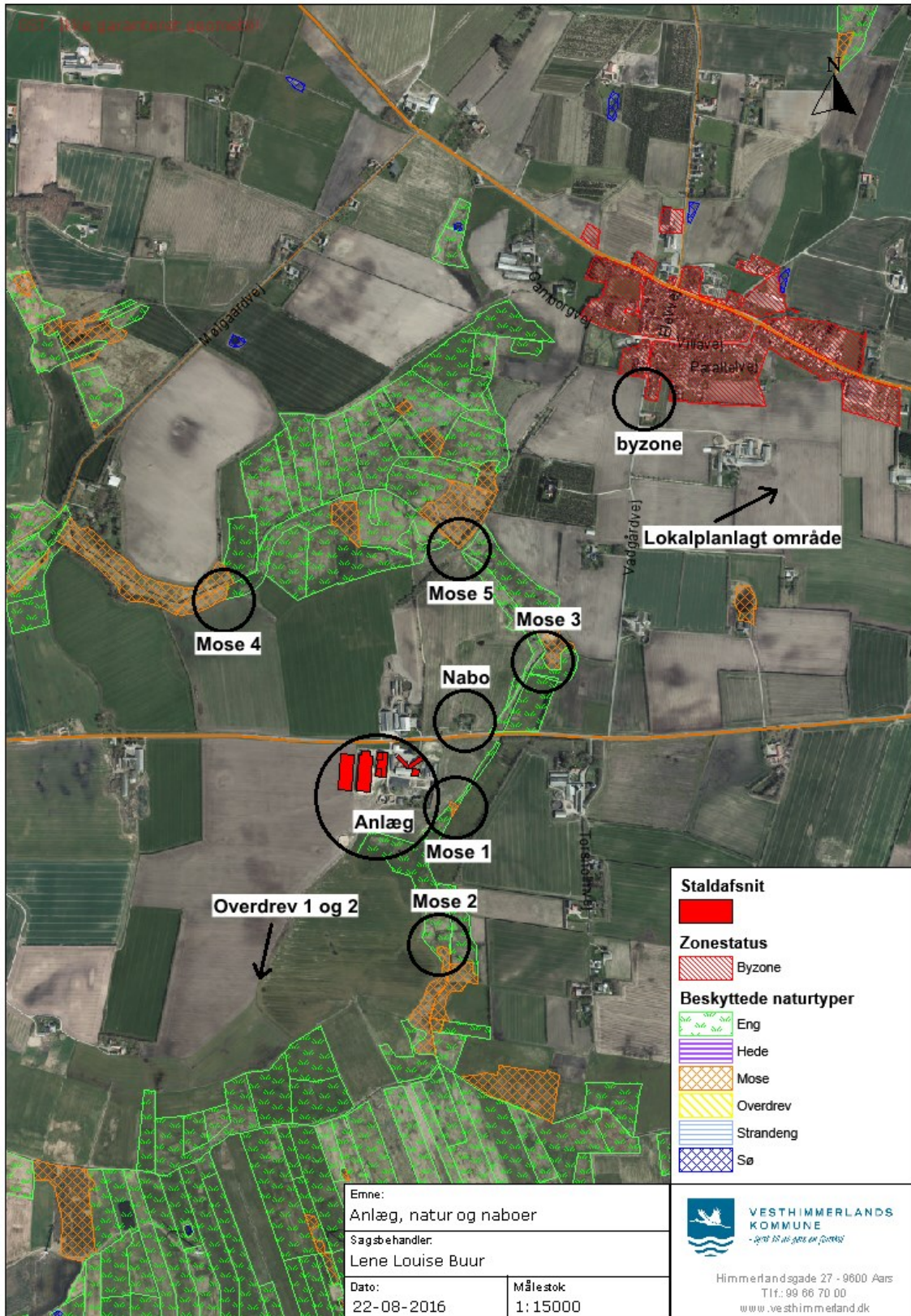
Bilag 1
Alle gældende vilkår
(godkendelsen samt tillæg I, II, og III)

42. Foderplaner skal indeholde oplysninger om indholdet af råprotein i foderet.
43. Hvert parti eller slæt af grovfodermidler, der udgør mere end 10 % af FE/ko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Dette gælder dog ikke frisk græs i sommerperioden. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
44. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages fire gange om året. I forbindelse med endagskontrollen skal indholdet af råprotein, AAT og PBV beregnes for alle fodermidler.
45. Foderplaner og -analyser skal opbevares i mindst 3 år og forevises kommunen på forlangende.

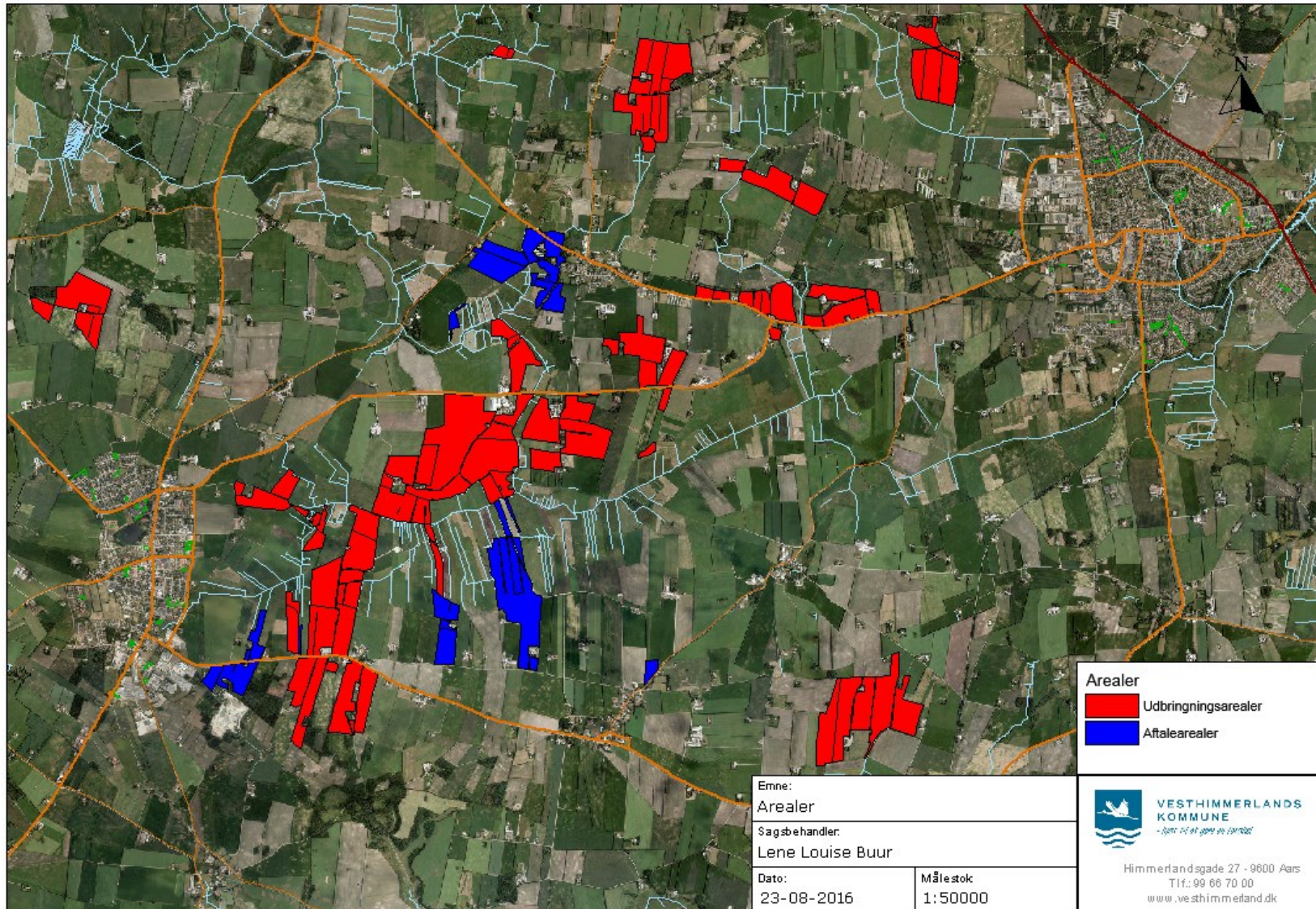
Bilag 2
Situationsplan

Bilag 3
Anlæg, naboer, natur mv.

Bilag 4
Arealer

Bilag 5
Indkomne bemærkninger

DN Vesthimmerland, indsender hermed høringssvar på kommunens udkast til 3. tillæg af Holmevej 114, 9640 Farsø.

Det fremgår, at ansøger med udvidelsen vil overskride BAT med +182 kg N. På side 12-14 redegøre kommunen for, at de nuværende stalde, samt den kommende stald er BAT, hvorfor totalemissionen bliver reduceret fra 9.224 kg N til 9.140 kg N, hvilket så giver en overskridelse af BAT på + 84 kg N.

DN kan ikke helt forstå hvordan kommunen efter at have gennemgået, at alle stalde og gyllebeholdere er BAT, derefter kan opjuster den tilladte ammoniakemission fra staldanlæggene. DN mener, at ansøge må reducere antallet af dyr på bedriften, til BAT nås.

Lige øst for bedriften ligger der en kategori 3 mose, der med udvidelsen får en merdeposition på 3,3 kg N. Kommunen vurderer at det vil den godt kunne klare, men har ingen argumenter for, hvad de vurderer på baggrund af. Foreligger der en besigtigelse af mosen?

I forbindelse med mosen, ligger der et langt støj af § 3 eng – denne er ikke nævnt med ét ord i kommunens gennemgang af naturen. DN går ud fra, at engen må modtage den samme mængde og måske mere ammoniak end mosen gør. Jf. husdyrgodkendelsesloven § 29, stk. 2, skal kommunen vurderer påvirkningen af den nærliggende § 3 natur.

Med venlig hilsen

DN Vesthimmerland

vesthimmerland@dn.dk

Svend Skriver Dahl

Vestervang Alle 95

DK 9670 Løgstør

Tlf.: 3965 7718

Mobil: 4051 5213

svend.dahl@mail.dk